

Aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, I.K. van Engelshoven

Amsterdam, 20 april 2020

Betreft: reactie BKNL op Corona-steunpakket d.d. 15 april voor de culturele sector

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

De culturele sector van Nederland staat momenteel voor een dubbele uitdaging om te overleven binnen de door de corona-pandemie aangerichte schade aan de Nederlandse samenleving. De eerste opgave is om te gaan met de inkomstenderving ontstaan door de intelligente lockdown. Vervolgens zullen we alles op alles moeten zetten om tijdens de onvermijdelijke economische recessie de waarde van cultuur te verdedigen. Niet alleen staan investeringen van afgelopen decennia, die geresulteerd hebben tot onze uitgebalanceerde culturele infrastructuur, op het spel, maar we lopen ook het risico dat onze maatschappij de cultuur kwijtraakt. En dat juist op het moment dat we haar zo hard nodig hebben.

BKNL*, het overlegorgaan voor de beeldende kunst, is daarom blij met de bekendmaking van het bericht dat met enorme inspanningen uwerzijds, het kabinet voor de eerste fase € 300 mln. extra voor cultuur vrijmaakt. Hiermee onderstreept u, en daarmee het kabinet, de waarde van cultuur voor de Nederlandse maatschappij. We hopen in gezamenlijk en nauw overleg met u verdere stappen richting de toekomst te zetten.

Daar waar de generieke middelen niet altijd aansluiten op de specifieke noden van de culturele sector sluit ook het steunpakket van € 300 mln., hoe waardevol de investering ook is, niet altijd aan op alle facetten binnen het culturele landschap. Dat geldt in het bijzonder voor de sector beeldende kunst. Graag brengen we u een aantal punten van zorg onder de aandacht die specifiek aan onze sector raken en dragen hierbij ook oplossingen aan.

Fair Practice

U heeft in uw uitgangspuntenbrief voor de nieuwe kunstplanperiode Fair Practice omarmd en wij zijn u daar zeer dankbaar voor. Fair Pay en Fair Chain zijn belangrijke onderdelen van een gezonde culturele sector. Echter de huidige financiële nood bij instellingen en opdrachtgevers zien we als een directe bedreiging van uw uitgangspunten. BKNL bepleit daarom bij het verdelen van de steunmaatregelen, aandacht voor kunstmusea en instellingen die niet vallen onder de rijksbegroting. En we roepen u op het gesprek tussen het veld, lokale overheden en uzelf te beginnen met de vraag hoe deze gelden ten goede komen aan de fair practice budgetten van instellingen zodat ook makers en toeleveranciers bereikt worden.

Kunstenaars, galeries, kunstmusea en presentatie-instellingen

Zoals u weet bestaat er op dit moment bij individuele makers, galeries en (kleinere) presentatie- instellingen zeer veel onzekerheid over continuïteit van hun praktijk. Hoewel ze een vitale rol spelen binnen het culturele landschap hebben ze moeite om o.a. de huur van hun ruimtes of ateliers te betalen. Hun bestaan wordt bedreigd, maar zij vallen nu nog te vaak buiten de generieke steunmaatregelen die het kabinet voorstelt en ondervinden niet altijd baat bij de extra middelen die voor de culturele sector zijn vrijgemaakt.

Wij hopen dat er naast genoemde maatregelen ook een specifiek steunpakket voor deze kleinere spelers komt, wellicht door middel van een uitbreiding van de mogelijkheden van het Mondriaan Fonds. Daarnaast hopen we samen met u te kunnen komen tot een bestuurlijk akkoord waarbij ook lokale en provinciale overheden bijdragen aan specifieke steunpakketten en wellicht de huur van atelierruimtes, instellingen en galeries kwijt te schelden. Tot slot, opdrachtgeverschap zou ook gestimuleerd en uitgebreid kunnen worden, kunstenaars kunnen een waardevolle bijdrage leveren in het proces dat de samenleving nu doormaakt.

Met hartelijke groet,

BKNL

*Bij BKNL (Beeldende Kunst Nederland) zijn aangesloten: Platform BK, de Kunstenbond, Kunsten '92, de Beroepsvereniging van Beeldende Kunstenaars, de Museumvereniging, de Nederlandse Galerie Associatie (NGA), belangenvereniging voor presentatie-instellingen De Zaak Nu en het Overlegorgaan Beeldende Kunstacademies (OBK). Het Mondriaan Fonds faciliteert de bijeenkomsten.